

Vuggestuen – Fakta og pædagogiske overvejelser

Fysiske rammer:

Vi er en forholdsvis ny vuggestue fra 2005. Vi er en tilbygning til den oprindelige børnehave på Provst Hjortsvej og er forbundet med denne via en glasgang. Vi har til huse i nye dejlige lyse lokaler med masser af grøn udenomsplads

Voksne:

Vi voksne i vuggestuen er en god blanding af unge og lidt ældre, nye og gamle med mange forskellige kompetencer og alsidige interesser, hvilket giver en god dynamik. Vi vægter et åbent og ærligt forældresamarbejde med respekt for hinandens forskelligheder. Vi har et højt fagligt niveau og går gerne i dialog med forældre, hvor vi altid taler ud fra barnets behov.

Vi er en personalegruppe der har stor omsorg og interesse for hinanden. Vi elsker vores arbejde og har det rart og sjovt sammen, hvilket smitter positivt af på stemningen i huset.

Personalet arbejder ud fra den anerkendende tankegang, hvilket kommer til udtryk i vores generelle syn og kommunikation med barnet i hverdagen.

Aflevering/modtagelse:

Når børn og forældre kommer om morgenen, skal de straks opleve sig velkomne og godt modtaget. Stemningen skal være positiv og anerkendende.

Der serveres morgenmad i vuggestuens køkken kl. 6.15 – 7.00. Rullebordet med morgenmadstingene er dækket om eftermiddagen dagen før, således at åbneren hurtigt kan servere morgenmad for de tidligste børn. Det enkelte barn og dets forældre skal føle sig trygge og opleve sig set og hørt – "Godmorgen – hvor er det godt I kommer", kunne en morgenhilsen lyde.

Vi skal have situationsfornemmelse for hvor meget forældrene vil snakke og hvornår og hvordan de er klar til at sige farvel. Der skal være tid til at den enkelte forælder kan videregive vigtige oplysninger om barnet: "Han har sovet uroligt i nat", eller "Vi har haft en lidt dum morgen". Kom gerne i god tid så I også har tid til denne overlevering. Der er altid kaffe på kanden, hvis en forælder har tid til at sidde lidt inden afskeden.

Det kan være svært at sige farvel – både for børn og forældre. Hvis forælderen tøver, mærker barnet det straks og bliver uroligt. I sådanne situationer hjælper vi forælderen med at sige farvel ved f.eks. at sige: "Sig til, hvis jeg skal hjælpe dig", eller "Nu tror jeg det er et godt tidspunkt at sige farvel". Nogle børn vil gerne vinke ved vinduet i garderoben sammen med en voksen eller en kammerat. Andre vil hellere sidde på skødet af en voksen inde i fællesrummet eller vil bare i gang med at lege med det samme. Dette bestemmer det enkelte barn og dets forældre.

Ved afleveringen er det vigtigt at barnet forstår, at nu går forælderen. Dette kan være svært og barnet bliver måske ked af det, når det siger farvel. Vi trøster og sætter ord på barnets oplevelser og følelser: "Ja det er svært at sige farvel" og "Jeg kan se, at du bliver ked af det". At der er ro og tid til dette vægter vi højt.

Hvert enkelt barn skal have en varm og tryk start på sin dag i vuggestuen.

Forældre er altid velkomne til at ringe senere for at høre hvordan deres barn har det.

Morgenmad:

Vi tilbyder morgenmad fra kl. 6.15 - 7.00 sammen med børnehaven i vuggestuens køkken. Der serveres havregrød, havregryn, corn flakes, mælk og vand. Det enkelte barn bestemmer selv hvor det vil sidde henne og ved siden af hvem – det kan være den bedste ven eller yndlingspædagogen.

Vi lægger vægt på at gøre barnet selvhjulpent ved at inddrage det i hverdagens praktiske gøremål. Derfor henter de børn, der selv kan, og som har lyst og overskud til det, selv deres hagesmæk, tallerken osv. Vi prioriterer dog en hyggelig rolig morgenstund, hvorfor der ikke stilles så store krav til selvhjulpenthed på dette tidspunkt af dagen.

Barnet vælger så vidt muligt selv sin morgenmad og klarer så meget af det praktiske selv – øser havregrød op og hælder mælk i sin kop. Vi støtter både barnet fysisk og verbalt, alt efter dets behov. Vi kan hjælpe med at holde den tunge ske til grøden, eller sætte ord på det barnet gør og ser på "Ja, det er koppen skal du have mælk i"? Der skal være tid til en lille snak hen over bordet omkring det barnet oplever som relevant.

Kl. 7.00 går de børnehavebørn der har spist i vuggestuen tilbage til børnehaven.

Formiddagsfrugten:

Børnene spiser deres medbragte frugt hver dag kl. 9.00.

Vi spiser på hver vores stue. Barnet sidder på sin faste plads. Frugten skæres i stykker ved bordet. Vi snakker om hvad der er for noget frugt, farver osv.. Derudover serveres der groft brød og hertil mælk og vand.

Før frugten henter de børn der kan, selv deres kop og hagesmæk. De får små fugtige klude som de tørrer hænder i inden vi starter med at spise.

Barnet vælger selv fra tallerkenen hvilken frugt de vil have. Mælken eller vandet hældes op i små kander, således at barnet selv kan hælde op i deres kop. Vi støtter barnet i dette og giver det plads og tid til selv at gøre tingene. Succesoplevelsen af at kunne selv, udvikler barnet.

Musik og sang under frugten:

Når den værste sult er stillet, holder vi en lille samling, hvor vi synger sammen. Børnene deltager på det plan de kan.

Vi starter altid med at synge "Navne-ekko". Børn og voksnes navne synges på skift. På samme måde afsluttes samlingen også med den samme sang, nemlig "Tak for musikken". Således bliver samlingens rammer genkendelige og mere overskuelige for det enkelte barn. Genkendelighed skaber tryghed.

Nogle dage får vi besøg af alle dyrene i sangkufferten. Dyrene repræsenterer hver især en sang og giver børnene et billede på hvad vi nu skal synge. Børnene kalder på dyrene og nogle gange bliver de sendt rundt så de børn der ikke endnu har sprog også får mulighed for at vælge en sang. Børnenes koncentrationsevne øges, samtidig med at ord og billede bliver koblet sammen.

Andre dage finder Ole guitareren frem og spiller til de sange som børnene ønsker. Mange af sangene er med fagter, hvor ordene igen bliver "levende" ved at blive vist visuelt. Børnenes finmotorik styrkes og musikken skærper deres rytmesans og lyst til at "rocke" med.

Under samlingen deltager vi aktivt. Vi er nærværende og opmærksomme på at se børnenes initiativer. Alle skal føle sig som en vigtig del af dette fællesskab. De skal opleve, at deres bidrag er vigtigt og lære at vise hensyn til de andre børn, når de må vente.

Bagefter oplever vi ofte at børnene spontant synger sangene, når de er i gang med andre sysler. Samlingen medvirker til at styrke barnets sproglige, musiske udvikling samt deres sociale færdigheder.

Vi beder forældrene om at vise hensyn og så vidt muligt ikke aflevere jeres børn i tidsrummet for denne aktivitet dvs. mellem 9.00 og 9.30.

Indeleg/ fri leg:

Når børnene er inde kan de lege med det forskellige legetøj, der er på begge stuer og i fællesrummet. Det kan være bilerne, Duplo klodserne, dukkerne osv. Derudover kan de klæde sig ud og lege rolleleg i dukkekrogen, rutche i Bellis' garderobe og tumle i puderummet.

Andre gange får børnene mulighed for at bygge puslespil, tegne, lege med modellervoks eller boltre sig i kuglerne.

En gang imellem er der tid til at besøge de store børn i børnehaven og deltage i nogle af de aktiviteter, der foregår der. Måske kommer børnehavebørnene på besøg i vuggestuen og det er sjovt at iagttage de store børn og se, hvordan de tackler forskellige situationer. Børnene i begge aldersgrupper drager fordel af dette samvær.

Børn lærer, når de leger. Det er i legen, de får bearbejdet forskellige oplevelser, sanseindtryk og følelser fra deres hverdag. Barnets erkendelse af, hvem det er og hvad det kan øges.

I den frie leg får børnene plads og ro til fordybelse, som vi vægter meget højt, vi voksne har respekt for børnenes leg, og støtter dem i deres initiativer. Børnene får mulighed for at vælge kammerater selv og får indflydelse på, hvad de vil beskæftige sig med. De oplever således, at de har medindflydelse og får styrket deres sociale kompetencer.

Vi voksne fordeler os i de forskellige rum i vuggestuen, så børnene føler sig trygge og får lyst til at lege over det hele. Det er vigtigt, at vi er til stede og nærværende, således at børnene føler overskud til at fordybe sig. Vi skal stå til rådighed, hvis de får brug for hjælp – f.eks. hvis en konflikt er for svær at klare på egen hånd.

Vi skal være opmærksomme på det enkelte barn, så det føler medbestemmelse og får mulighed for at udfolde sit behov for at bruge sig selv og sin nysgerrighed.

Nogle dage er bedre end andre. Hvis et barn har brug for trøst eller ekstra omsorg fra en voksen, skal vi være opmærksomme på dette. Barnet skal have mulighed for at sidde hos en voksen – at hyggesnakke, læse en bog eller bare sidde tæt lige så stille.

Udeleg/ gåture:

Børnene skal gerne ud. Vi vægter at alle børn er ude hver dag, men det er individuelt hvor længe. Når det er muligt opdeler vi børnene, således at aktiviteterne tilpasses deres alder, behov og interesse og for at skabe rammer for udvikling af venskaber.

Oftest bruger vi vores egen legeplads eller besøger børnehavens legeplads. Børnene kan lege i sandkassen, lege rollelege i legehuset, rutche, klatre, cykle, køre scooter, gynges, løbe og trille ned af bakker.

Nogle dage er der tilbud om mere voksenstyrede aktiviteter hvor vi leger sanglege, tegner med kridt på fliserne eller laver bål. Andre dage byder på gåture i nærmiljøet – f.eks. ned til badebroen, skoven ved Garderhuset eller rundt om den store bakke foran børnehaven.

Målene med at være ude er at stimulere børnenes:

- Motorik – når de går, løber, gynger, ruller, balancerer, hopper og klatrer. Dette gælder både grov- og finmotorikken samt vestibulærsansen.
- Fordybelse og sprogudvikling – når børnene undres over naturen. F.eks. dyr, insekter og planter og når de voksne sætter ord på alt af interesse.
- Sanser – når de oplever naturens skiftende elementer og årstider samt ukendte lyde, lugte og synsindtryk.
- Sociale formåen – når de sammen skal gå hånd i hånd, danne rundkreds eller kunne finde ud af at dele i sandkassen.

Derudover mindskes børnenes stressniveau når de leger udenfor.

På legepladsen fordeler vi voksne os ligeledes rundt omkring alt efter hvor børnene opholder sig, vi støtter dem i egne initiativer og udfordrer dem der har brug for et lille "skub" til at prøve noget nyt. Et led i at skulle udenfor er at tage overtøj på. Også her vægter vi børnenes selvhjulpenhed. Vi tilstræber at give børnene den fornødne ro og støtte til at klare så meget som muligt selv.

Storegruppe:

Når barnet er omkring 2 år, alt afhængig af modenhed, introduceres det for storegruppen. Pt. er Storegruppen samlet fra efter formiddagsfrugten dvs. kl. 9.30 og indtil middagssøvnen – basen er køkkenet. I denne gruppe udfordrer vi de ældste børn og give dem nye og anderledes oplevelser. Det kan være projekter der strækker sig over flere uger eller enkeltdagsaktiviteter. Målet med denne gruppe er bl.a. at børnene oplever hinanden i andre situationer, at støtte dem i at etablere venskaber, at opdage den lidt større verden samt øge bevidstheden om at de er ved at blive store. Børnene i denne gruppe er i hverdagen også tit på børnehavens legeplads med os vuggestuevoksne eller på besøg i børnehaven. Børnehaveverden nærmer sig og ved at børnene i trykt og roligt tempo kan udforske og afprøve de større omgivelser lettes overgangen fra vuggestue til børnehave.

Spisning:

Børnene spiser deres medbragte madpakker hver dag ved 10.45 tiden. Hvis et barn er tidligt sultent eller træt, spiser det før.

Inden vi spiser vasker børnene deres hænder på badeværelset med en voksen. En anden voksen er på stuen for at hjælpe de børn, der er klar til selv at hente deres kop, tallerken og madpakke.

De børn der kan, tager selv deres mad op af madpakken og pakker den ud – en af gangen. Nogle får deres mad skåret ud i mindre stykker, mens andre bliver madet.

Der bliver serveret vand til madpakkerne og børnene bruger de små kander til selv at kunne hælde vandet op i deres kop.

Vi får os en lille snak hen over maden – hvad har børnene oplevet i dag, hvad skal der ske i eftermiddag. Der bliver også snakket om maden og sat ord på de forskellige ting vi spiser. Vi pjatter lidt og hygger. Især de store børn hygger sig med dialog omkring bordet. De mindre er mere optaget af at udforske madens konsistens og har dyb koncentration på at spise selv, enten med gaffel eller med fingrene.

Når vi har spist, tørrer børnene selv deres mund og hænder med en fugtig klud. Bagefter sætter de selv de ting de har brugt over på rullebordet, og madkassen i køleskabet.

De børn der er meget trætte bliver puttet hurtigt, mens de der endnu har lidt energi tilbage får lov at lege en stund. Måske synger vi sammen, læser i en bog eller bare leger.

Middagsmaden handler for det enkelte barn ikke kun om kost. Den handler også om at være en del af en gruppe og om at opleve at kunne bidrage til denne.

Bleskift:

Når børnene skal have skiftet ble og gøres klar til deres middagslur, er der forskellig praksis omkring dem.

De yngste af børnene bliver skiftet på puslebordet, der bliver kørt ned således at børnene selv kan kravle op og ned af det. Måske kan de selv tage deres sutsko af og løfte numsen når bukserne og bleen skal af og på. Den voksne har, så vidt muligt, øjenkontakt med barnet og svarer og gentager de mindste børns lyde samt gentager ord med rigtig udtale.

Når børnene er klar bliver de ikke længere puslet på bordet når de har tisset. I stedet skiftes de på gulvet, hvor de selv klæder sig af, tager den våde ble af og smider denne i blespanden. De opfordres til at sidde på toilettet og klæder sig derefter på igen. Den voksne giver verbal og fysisk støtte i det omfang der er behov for det.

Puslesituationen skal være rar og hyggelig, og vi voksne skal være nærværende og koncentrerede. Vi sætter ord på alle handlinger, og børnene forberedes på det der skal ske. Der skal være tid til udforskning og snak.

Når børnene efterhånden bliver mere og mere selvhjulpne øges deres kropsbevidsthed og selvværdsfølelse. De øver deres motorik og evne til rumlig orientering.

Middagsluren:

Hvert barn har deres egen krybbe, som de sover i hver dag. Sutter, sutteklude, bamser eller andet der giver tryghed tages med ud i krybben. Om vinteren sover børnene i en sovepose som holder dem dejligt varme i kulden. På andre tidspunkter af året kan det være en varm bluse eller slet ingenting.

De fleste af børnene går selv ud i krybberummet. Med den voksne som sikkerhedsnet, kravler de selv op af stigen og sætter sig i krybben. Den voksne giver dem selen på og putter dem under dynen. De fleste krybber bliver kørt udenfor i den friske luft.

Nogle børn lægger sig til at sove straks. Andre har brug for, at den voksne bliver stående lidt. Måske har de brug for at holde i hånd eller blive vugget. Nogle børn vil bare gerne ligge og læse lidt selv inden de falder i søvn.

Det er vigtigt, at putningen opleves som genkendeligt og trygt.

Opvågning:

Børnene sover, til de vågner af sig selv. I meget sjældne tilfælde vækker vi børn, hvis forældrene udtrykkeligt ønsker det. Børnene skal så minimum have sovet i 1½ time, og ikke sove så tungt, at de er svære at vække. På afkrydsningssedlen skriver vi hver dag hvor lang tid det enkelte barn har sovet.

Vi prioriterer, at de børn der har brug for det, får tid til at vågne langsomt op. Dette kan foregå på skødet af en voksen eller i sofaen.

Afhentning:

Når børnene bliver hentet er det en genforening med deres forældre. Nogle børn er klar til at tage hjem med det samme, mens andre lige har en leg der skal leges færdig. Forældrene er altid velkomne til at sætte sig, mens deres barn leger færdigt.

Selv børn der har haft en god og sjov dag kan blive små og klynkende børn, når forældrene træder ind af døren. De har brug for at blive set og hørt, og få opmærksomhed ved gensynet med forældrene. Hvis en afhentning udvikler sig til en konflikt mellem barn og en forælder er det ok at bede om hjælp fra personalet.

Når børnene bliver hentet er det vigtigt, at vi giver børn og forældre rum til at blive genforenet. Dernæst fortæller vi forældrene hvordan deres barn har haft det, og hvad det har lavet i løbet af dagen. Det kan være om sjove, eller mindre sjove oplevelser, om leg, mad og søvn. Dette er korte og hverdagsagtige beskeder, som giver forældrene et indblik i børnenes hverdag her. For børnene betyder det ligeledes, at der er en tråd imellem de to virkeligheder, som de færdes i. Hvis der er behov for en længere og mere dybdegående samtale, kan vi aftale et tidspunkt en anden dag.

Når forældrene er klar til at gå, er det vigtigt, at de siger dette til deres børn. "Vil du med hjem?", er et spørgsmål der forvirrer mere end det gavner, for forælderen er jo netop kommet for at hente barnet.

Vi voksne i vuggestuen er klar med vink og et "farvel – vi ses i morgen", således at børnene oplever at nu er i dag slut, men at der jo er en ny dag i morgen.